

Projekt Dante združuje filatelistiko in filologijo

Poštne znamke iz Pekla

Kako se družijo poštne znamke in književnost? Kaj nam lahko ti drobceni lističi papirja povedo o razvoju jezika? Odgovore na zastavljeni vprašanji ponuja razstava *Projekt Dante - Božanska komedija v tematski filateliji*, ki so jo pripravili v italijanskem centru za tematsko filatelijo v Rimu. V galeriji koprskega Pokrajinskega muzeja bo gostovala do 25. februarja.

KOPER ► *Projekt Dante (Progetto Dante)* so italijanski filatelisti, zbrani v rimskem centru za tematsko filatelijo, pred dvema letoma začeli s *Peklom* - in ta del razstave so v Pokrajinskem muzeju v sodelovanju s koprsko Skupnostjo Italijanov Santorio Santorio in Kulturnim središčem Carlo Combi slovesno odprli konec tedna.

Osrednjo vlogo pri postavitvi ima tematska filatelija. To sorazmerno mlado področje filatelistike se posveča predvsem preučevanju upodobitev motivov s poštних znamk. A če pričakujete, da boste na razstavi lahko videli zgolj niz podob Danteja, prizorov in literarnih oseb iz vseh devetih krogov Pekla, se motite. Tovrstnih znamk, razglednic in poštних

žigov je namreč na razstavi še najmanj.

34 filatelistov (prav toliko, koliko je spevov *Pekla*) je iz svojih bogatih zbirk za to priložnost ob skrbnem študiju *Božanske komedije* izbralo takšne znamke, razglednice oziroma žige, ki so pomensko povezani s posameznimi verzi. Med drugim lahko tako vidimo znamke z različnimi motivi iz skoraj vsega sveta: od svetnikov, svetopisemskih prizorov, junakov antične mitologije, podob živali, krajin, reprodukcije slovitih umetniških del iz različnih zgodovinskih obdobjev pa tudi sodobnejše motive, ki ilustrirajo pomen verzov - od upodobitev vojakov iz prve svetovne vojne do prvomajskih demonstracij ...

Valentina Petaros Jeromela

Koprski postavitvi razstave, ki v Sloveniji gostuje prvič, daje poseben poudarek sodelovanje filologinje **Valentine Petaros Jeromela**. Strokovnjakinja za Dantejevo književnost je pripravila vpogled v izbrane prevode *Božanske komedije* v slovenščino. Razstava je namreč zasnovana tako, da pod začetnimi tremi verzi posameznega speva predstavi filatelistične liste, ki se z njimi vsebinsko najbolj skladajo. Kot pravi Valentina Petaros Jeromela, je dobri ideji italijanskih filatelistov dodala še svojo, in tako se obiskovalec ob Dantejevem izvirniku lahko sreča še s tremi izbranimi različicami slovenskih prevodov. Z *Božansko komedijo* se je sredi 19. stoletja prvi spopadel **Jovan Vesel Koseski**, drugi prevod tega slovitega Dantejevega dela je naredil **Jože Debevec**, ki se je z njim ukvarjal v prvih desetletjih 20. stoletja, v 70. letih pa jo je prevedel še **Andrej Capuder**. Njegov zadnji prevod tega Dantejevega dela je sicer izšel leta 2005 pri celjski Mohorjevi družbi. Petaros-Jeromelova pa je za razstavo uporabila tistega iz 70. let. "*Koseski je delal po Kršnjavijevem, torej hrvaškemu prevodu. Debevec prevod je tudi formalno bližje izvirniku, saj je kot filolog iskal original, zelo pa sta ga zanimala tudi zgodovinski in kulturni kontekst. Je tudi prvi Slovenec, ki je napisal spremno besedo k Božanski komediji. Nedvomno ima največjo literarno vrednost Capudrov prevod; ko ga bereš, prav*

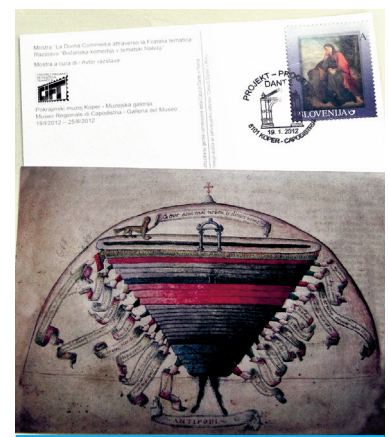

Foto: Zdravko Primožič/FPA

V sodelovanju s Pošto Slovenije in Filatelističnim klubom Koper so ob odprtju razstave izšli osebna poštna znamka, ki pa je že razprodana, maximum karta s podobo Danteja, kot ga je naslikal koprski slikar Bartolomeo Gianelli, in slavnostna razglednica z redko podobo stožca Dantejevega pekla.

sliši, kako poje. Meni osebno je najljubši prevod Otona Županiča, a žal je prevedel le peti spev ...," pojasnjuje filologinja, ki si želi, da bi si razstavo *Projekt Dante - Božanska komedija v tematski filateliji (Pekel)* lahko ogledali tudi v drugih slovenskih mestih. Za zdaj se dogovarja za postavitev v Izoli in Ljubljani, prihodnje leto pa želi pri nas predstaviti še *Vice in Raj*.

MAKSIMILJANA IPAVEČ

Razstava bo v galeriji Pokrajinskega muzeja na ogled do 25. februarja

Literarni večer z Metko Cotič v čitalnici Babel na Mostovni

Besede o nepredstavljenem

Govorila je v glavnem o stvareh, ki si jih težko predstavljamo. O duši, ljubezni, bogu in človeku kot skrivnostnemu bitju.

NOVA GORICA ► **Metka Cotič** je pesnica, pisateljica in dramatičarka, rojena v Šempetru pri Gorici. Otroštvo je preživela v Izoli, študirala v Ljubljani, kjer je diplomirala iz umetnostne zgodovine in filozofije, iz filozofije je tudi magistrirala. Od konca študija živi med Primorsko in Ljubljano. Leta 1989 je izdala zbirko kratke proze *Cena za majhnost*, sledila ji je druga zbirka kratke proze *Šant*. Leta 2008 je izdala dve pesniški zbirki, *Kelih brez dna* in *Najboljši izum na svetu*. Poleg literature za odrasle Metka Cotič piše tudi literaturo za otroke in mladino, kjer

velja omeniti mladinski roman *Kriva*, ki je izšel leta 2003 in se ukvarja s problematiko zlorabe in zanemarjanja otrok v družini.

V pogovoru z **Anjo Mugerli**, ki tudi sicer vodi literarne večere na Mostovni, je avtorica predstavila svoje ustvarjanje. Ko je beseda nanesla na mejo med filozofijo in literaturo, je Cotičeva filozofijo opredelila kot eksaktno mišljenje, ki živi v svojih sistemih; literatura pa da ima profetsko, preroško funkcijo, in zato izraža nepredstavljenost. "*Prav to daje ustvarjalcu svobodo, da včasih vidi dlje od samega mišljenja,*" je sklenila Cotičeva.

Avtorica Metka Cotič (levo) v pogovoru z Anjo Mugerli v čitalnici Babel na Mostovni

Glede vrste literature ima zaradi njene dinamike rada kratko prozo, čeprav ji predstavlja težjo obliko od romana. Poeziji pa se najbolj prepusti, da jo odpelje, zato tudi nastajajo dolge pesmi, za katere porabi veliko besed.

Na vprašanje, kako je z nedokončanim romanom *Intervju o ljubezni*, je Cotičeva povedala, da ga najbrž tudi ne bo dokončala, saj se vsakokrat pojavi nova različica. Metka Cotič je navzočim prebrala kratko zgodbo in pesmi, med njimi tudi tisto, v kateri govori o tem, da "*ne moreš metati ljubezni v smeti*".

Rada piše o malem človeku in metafiziki, rada ima "*stvari, ki si jih težko predstavljamo*", kot bo naslovljena tudi njena pravkar nastajajoča pesniška zbirka. **KF**

Foto: Klavdija Figej